

OBSAH

Predhovor	3
1. Úvod	5
Diagnóza mentálnej retardácie	5
Štatistické údaje a etiológia	8
Prevenca a starostlivosť	13
2. Oboznámenie sa s pacientom a jeho prostredím	17
Anamnéza	17
Prehľad duševného vývinu v ranom detskom veku	19
3. Zásady behaviorálnej liečby	22
Želateľné a neželateľné správanie	22
Posilnenie želateľného správania	24
Trest	27
Dodržiavanie plánovaného postupu	28
4. Prvé kontakty s postihnutým a ťažko poškodeným dieťaťom	30
Zmyslové funkcie a ich podnecovanie	30
Terapeutický program	33
5. Motorika — pohybové schopnosti	38
Cvičenie podľa Vojtu a Bobatha	40
Nácvik motoriky u batoliat	41
Nácvik hrubej a jemnej motoriky	42
Cvičenie na trampolíne	44
Význam nácviku pohybových schopností	46
6. Komunikácia	48
Napodobovanie (imitácia)	51
Cvičenie hovoriadiel	54
Dýchacie cviky	56
Cvičenie zvukov	57
Význam neverbálnej komunikácie	57
Postup pri habilitácii a rehabilitácii spôsobov komunikácie	60
7. Správanie a jeho výcvik	62

Vhodné a nevhodné správanie	62
Sпособы odstraňovania nevhodného správania	64
Zabránenie rozčúleniu	66
Trestanie	66
Nácvik sebakontroly	67
Záznam správania	68
Zistenie príčin nevhodného správania a ich odstraňovanie	68
8. Sebaobsluha	71
Stravovanie	72
Nácvik jedenia	74
Nácvik pitia	75
Zásady správneho stolovania	78
Výchovný význam stravovania	78
Udržiavanie čistoty	78
Nácvik vyprázdňovania	81
Obliekanie a vyzliekanie	85
Praktické nacvičovanie obliekania a vyzliekania	85
Hygienické návyky	92
Kúpanie a umývanie	92
Čistenie zubov	95
Čistenie nosa	96
Česanie a kefovanie vlasov	97
9. Hra ako liečebný prostriedok	98
Vývoj hry	99
Význam hračky pri hre	100
Kolektívne hry	103
Význam hry pre mentálne poškodených	104
10. Vnímanie	107
Podnecovanie vnímania	107
Napomáhanie spolupráce jednotlivých zmyslov	115
11. Psychiatrické choroby u mentálne retardovaných	116
Duálna diagnóza	118
Problémy duálnej diagnózy	124
Diferenciálna diagnostika	127
Všeobecné liečebné opatrenia	128
12. Epilepsia u mentálne retardovaných	129
Podávanie liekov	130
13. Spolupráca s rodičmi a s ostatnou rodinou	134
Pomoc pri narodení poškodeného dieťaťa	136
Zaučanie rodičov do rehabilitácie	137
Krízové situácie v rodine	139
Súrodenci a poškodené dieťa	141
14. Pomoc dobrovoľných organizácií	145
Sdružení pro pomoc mentálně postiženým v ČSR (V. Vrzal)	150
Združení pre pomoc mentálne postihnutým (E. Kopalová)	152
Zoznam literatúry	159